

Rättsliga dimensioner av rehabiliteringssamverkan

Ansvarig forskare: Lena Enqvist, Umeå universitet

Frågeställning

Projektet analyserar Försäkringskassans rättsliga förutsättningar för samverkan med arbetsgivare (inklusive företagshälsovård) med fokus mot bedömning av arbetsförmåga och rehabiliteringsbehov för anställda som är sjukskrivna på grund av psykisk ohälsa. Syftet besvaras genomföljande rättsvetenskapliga frågeställningar:

1. I vilken utsträckning kan, bör eller ska Försäkringskassan samverka med arbetsgivare?
2. I vilken utsträckning kan, bör eller ska arbetsgivare uppfylla Försäkringskassans önskemål om, eller behov av, samverkan?
3. Hur förändras de rättsliga förutsättningarna för sådan samverkan som avses i RQ1-2 när arbetsgivaren bistås av företagshälsovården?
4. Vilka rättsliga sanktioner kan användas för att säkerställa att både arbetsgivare och anställda deltar i rehabiliteringsprocessen?
5. Hur balanseras anställdas rätt till privatliv och autonomi mot deras skyldighet att aktivt delta i rehabilitering och samarbeta med arbetsgivare och Försäkringskassan?

Data och metod

Studien bygger på rättsvetenskaplig metod och inkluderar analyser och tolkning av rättskällor såsom lagar, förordningar, föreskrifter och doms- eller beslutspraxis. I ett första steg utreds gällande rätt de rättsliga förutsättningarna för samverkan kring rehabilitering. I ett andra steg placeras resultaten från gällande rättsanalyserna i ett bredare sammanhang, genom en kritisk granskning och utvärdering av lagens innehåll som informeras av rättsteori och sociologi.

Samhällsrelevans och nyttiggörande

Studiens resultat kan användas för att förbättra rehabilitering och återgång i arbete för anställda som är sjukskrivna på grund av psykisk ohälsa. De ger värdefull kunskap för Försäkringskassan, arbetsgivare, arbetstagarorganisationer, domstolar och andra aktörer som är involverade i rehabiliteringsprocessen. Resultaten kan påverka rättspraxis, stödjande lagstiftningsändringar och bidra till utbildning av yrkesverksamma inom området. I slutändan syftar resultaten till att skapa ett mer hållbart socialförsäkringssystem och främja en hälsosammare arbetslivsmiljö, till nytta för både individer och samhället.